

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt IIII. Vetus esse Catholicorum Principum studium ad hæresis & schismatis exstirpationem, aliquot exemplis ostenditur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](#)

dam, cùm ad nos transeant, facti sunt; non est iam hoc nostrum, sed Dei iudicium. Et tamen quidam (inquit Augustinus) cùm facti putarentur, quoniam iussionis ad nos terrore transierat, tales postremò in nonnullis temptationibus inuenti sunt, ut quibusdam veteribus præferrentur. Num ergo nihil agitur, cùm instanter agitur? Neque enim solis humanis terroribus murus duræ consuetudinis expugnatur per Ecclesiæ Principes, sed etiam diuinis auctoritatibus & rationibus, fides atque intelligentia mentis, per eiusdem Ecclesiæ pastores atque doctores instruitur.

CAPUT IIII.

Vetus esse Catholicorum Principum studium ad heresis & schismatis extirpationem, aliquot exemplis ostenditur.

NON igitur nos ad idem semper (ut iste ait) sum impingimus, cùm nitimur extirpare vi acq. terroribus, id quod est in cordis penetralibus altè reconditū. Non enim arma sola sunt ad terrorē in Ecclesia Dei (quę paria & imbellis initio ad hoc crevit, ut & terræ Principes haberet pro eius honore & integritate suis armis decertantes) sed doctrina quoque cælestis parata est, qua instruantur atque sanentur, quicunque instrui se & sanari patientur. Quin potius & vetus illi saxum hæreticorum impingunt, qui hoc censem fieri non licere, quod in Ecclesia Dei contra hæreticos & schismaticos fieri cœpit, posteaquā Ecclesiam Catholicam & Romanā, Imperatorū sceptrā venerata sunt. Constantinum enim clariss. Imperatorē constat contra partem Donati severissimam legem tulisse; quem imitati filii eius, similia ipsi quoq. decreuerunt, Christique regnum aduersus hæreticorum insolentissimos impetus, legitimo suæ potestatis vsu defendorunt. Va-

lenti-

Iustinianus & Theodosius Manichæos è ciuitate ex-
pellendos, vltimoque tradendos suppicio iudicarunt:

A Valentiniano & Martiano in Apollinaristas, exilijs
poena, cū omnium facultatum amissione, lege decre-
ta est: in qua & illud adiungitur, vltimo etiam suppli-
cio eos coercendos esse, qui illicita docere tentauerint.

Sed & Constantini epistola est, in qua præcipit, vt si
quisquam Arij libros celasse comperiatur, & non re-
pentè prolatos igne consumpsisse, mortis suppicio sub-
iaceat. Multo quoque post, cūm variæ per Græciam
hæreses grassarentur, Iustinianus Christiana pruden-
tia Reipublicæ consulens, legem promulgauit, ne qui
essent vspiam intra sui fines Imperij pagani aut hæreti-
ci concessis tamen illis ad conuersionem trium men-
sum inducijs. Posterius quoque Romani Imperatoris

Michaelis pius in hæreticos zelus apparuit, hoc est, in
Manichæos, qui tum Pauliciani vocabantur; & Anti-
garios, qui eodem tempore Phrygiam & Lycaoniam
impluerant; & Iconoclastas, quorum ea tempestate,
non virulētas modò noxij dogmatis disseminationes,
verumetiam arma & insultus violentos ad orthodoxæ
fidei subuersionem Catholici formidabant. Quid ar-
ma Pipini memorem? quid Caroli Magni, aduersus
Longobardos Arianos in Italia commorantes, sedique
Apostolicæ & Ecclesiastice dignitati vehementer infe-
stos? Sic enim Ecclesiæ matri suæ pīj iam olim Impera-
tores seruire consueuerunt. Hoc vt ei præstaret obse-
quium aduersus Eutychianorum rabidam insolētiām,
Leonem Imperatorem Leo Pontifex literis suis vehe-
menter est adhortatus: Debes enim, ait, Imperator in-
eunctanter aduertere, regiam potestatem tibi non so-
lūm ad mundi regimen, sed maximè ad Ecclesiæ præ-
sidium esse collatam; vt ausus nefarios comprimendo,
& quæ bene sunt statuta defendas, & veram pacem
his quæ sunt turbata restituas. Cumque Martiani An-
gusti

*Vide Codice
de S. Trinit. &
fide Cathol.*

*Tripart. hist.
lib. 2. cap. 5.*

*Apud Paulum
Diatonomum
lib. 16.*

*In Miscellu, si-
ue apud Paulum
Diac. lib. 2. 4.*

Epist. 75.

798 DE CHRISTIANA LIBERTATE
gusti iussu Eutyches exularet pro impietatis suæ meriti,
& tamen in ipsis damnationis suæ locis multa aduersus Catholicam integritatem blasphemiarum de-
speratiū venena profunderet; scripsit idem Pontifex
Imperator, plenum esse rationis, ut eum ad longin-
quiora iuberet ac secretiora transferri. Denique nisi
hoc Regum esset officium, cùm sceleratos alios, tum
maximè impios, quorum in religione crimen est gra-
uissimum, è medio dissipare, eaque ratione efficere,
quod alij precibus atque obsecrationibus à Domino
impertrare contendunt, ut tranquillam & quietam vi-
tam agamus in omni pietate & castitate: non diceret in
Prouerbijs Salomon: Dissipat impios Rex sapiens, &
incruuat super eos fornicem; triumphum videlicet de-
ijs feliciter reportans. Et scriptum quidem est ab illo
ipso Salomone, regium thronum clementia roborari.
Sed scriptum etiam illud est ab eodem: Abominabili-
les Regi, qui agunt impiè, quoniam iustitia firmatur
solum. An igitur nos ad vetus saxum impingimus,
qui hoc fieri ex Dei verbo licere, &, cùm res postulat,
debere putamus, quod & pientissimi sàpè fecerunt Re-
ges, & ut facerent, sanctissimi Pontifices rogauerunt; si
fecissent, Episcopi doctissimi probauerunt?

CAPUT V.

*Antiquam esse hæreticorum & schismaticorum queri-
rimoniam de legum severitate, cum aliquot
eorum argumentis*

Zib. 2. contra
hæretos Peri-
lianis, cap. 84.
AN non ipsi potius ad veterum hæreticorum ve-
tus (ut antea quoque diximus) saxum impio-
gut? Illi enim, cùm premi se ab seculari porestate sen-
tirent, omnis generis argumenta cōquirere soliti erāt,
quibus id nefas esse demonstrarent. Exstant apud di-
uum Augustinum Donatistarum argumenta cōplura,